

YLEISEN EDUNVALVONNAN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄ

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut oikeusapu- ja edunvalvontapiirien yleisen edunvalvonnan toimintaa kehittävän työryhmän.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 1.4.2019 - 31.12.2021.

Tausta

Yleisen edunvalvonnan kehittämistyötä on tehty työryhmissä vuodesta 2009 alkaen. Viimeisen työryhmän toimikausi päättyi 31.12.2018.

Työhön ovat osallistuneet yleiset edunvalvojat, edunvalvontasihteerit ja johtajat eri toimistoista sekä holhousviranomaisen edustaja. Työryhmät ovat kuulleet asiantuntijoita ja kokemusasiantuntijoita. Työryhmät ovat antaneet tulkinta- ja menettelytapasuosituksia päämiesten asioiden hoitamisen kannalta tärkeistä periaatteista ja yhdenmukaisista toimintatavoista ja vastanneet niille esitettyihin kysymyksiin. Vastauksia ja kannanottoja on käyty läpi edunvalvonnan koulutuksessa. Syksyllä 2016 silloinen työryhmä valmisti pitkäaikaisen työnsä tuloksena Edunvalvonnan käsikirjan, joka julkaistiin oikeusministeriön julkaisusarjassa Selvityksiä ja ohjeita 32/2016. Käsikirjasta julkaistiin myös ruotsinkielinen versio Intressebevagningshandbok (37/2016).

Juha Sipilän hallituksen toimintatapojen uudistamisen ministerityöryhmä päätti 2016, että virastoissa otetaan käyttöön palvelulupaus. Palvelulupaus on asiakkaalle annettava lupaus hyvin toimivasta palvelusta odotettavissa olevine käsittelyaikoineen, mutta se ei ole juridisesti velvoittava. Oikeusministeriössä koko nelivuotiskauden 2017–2020 tulostavoitteeksi asetettiin yleisen edunvalvonnan uudelle asiakkaalle annettavan palvelulupauksen kehittäminen. Yleisen edunvalvonnan kehittämistyöryhmä valmisti palvelulupauksen mallin. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit päättivät ottaa palvelulupauksen käyttöönsä vuonna 2018.

Kaikki työryhmien laatimat mallit, suositukset, vastaukset ja käsikirja ovat henkilöstön saatavilla yhteisessä intranetissä sekä kaikkien saatavilla oikeus.fi sivuston edunvalvonta-osiossa.

Oikeusministeriön strategia on uudistettu syksyllä 2018. Strategiassa on määritelty ministeriön visio, perustehtävä, yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, toiminnalliset tuloksellisuustavoitteet sekä henkilöstöä ja taloutta koskevat tavoitteet.

Tulostavoiteasiakirjassa vuosille 2019-2022 on määritelty ministeriön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Oikeusministeriön vision mukaan Suomi on avoin ja aktiivinen yhteiskunta, johon jokainen voi tuntea kuuluvansa ja jossa voi luottaa oikeuksiensa toteutumiseen. Yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on, että korkealaatuinen oikeusturva on kaikkien saatavilla.

Edunvalvonnassa on kyse sellaisten ihmisten perusoikeuksista, jotka ovat toimintakyvyllään heikompia, eivätkä itse aina kykene huolehtimaan oikeuksistaan. Edunvalvonnalla edistetään päämiehen oikeuksien toteutumista ja yhdenvertaisuutta niihin nähden, jotka kykenevät huolehtimaan itse asioistaan. Edunvalvoja voi olla mukana ehkäisemässä päämiehen syrjäytymistä.

Tulostavoiteasiakirjan mukaan edunvalvonnan arvioimiseksi tulee perustaa laadun arviointijärjestelmä, jolla palvelun tasoa voidaan seurata pitkäjänteisesti. Siinä painotetaan myös asiakaskohtaisen sidosryhmätyön tärkeyttä. Edunvalvontatoimistojen toimintatapojen arvioiminen vaatii kehittämistä ja pohdintaa ja hyvien käytäntöjen jalkauttamista jokapäiväiseen työhön.

Edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan eri työntekijäryhmien yhteistyötä ja se tapahtuu parhaiten yleisen edunvalvonnan kehittämistyöryhmässä.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on

- käynnistää edunvalvonnan laatuhanke
- esittää ehdotuksia ja suosituksia toimenpiteiksi, joilla voidaan tehostaa ja yhtenäistää edunvalvontatehtävien hoitamista toimistoissa
- kehittää sidosryhmäyhteistyötä
- antaa tulkintasuosituksia sille esitettyihin kysymyksiin
- päivittää Edunvalvonnan käsikirjaa.

Kokoonpano

Puheenjohtaja

Tiainen-Hyrkäs Päivi, hallitussihteeri, oikeusministeriö

Jäsenet:

Bister Laura, johtava yleinen edunvalvoja, Pirkanmaan edunvalvontatoimisto

Fager Lasse, Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja

Heusala Aila, lakimies, Itä-Suomen aluehallintovirasto, maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö (31.12.2019 saakka)

Nurmi Heidi, yleinen edunvalvoja, Lappeenrannan edunvalvontatoimisto

Nätkynmäki Arto, johtava yleinen edunvalvoja, Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalveluyksikkö

Ojala Merja, edunvalvontasihteeri, Ylivieskan edunvalvontatoimisto

Pyykkö Päivi, johtava yleinen edunvalvoja, Keski-Uudenmaan edunvalvontatoimisto

Rubanin Maaria, hallitusneuvos, oikeusministeriö

Räikkä Leena, edunvalvontasihteeri, Satakunnan edunvalvontatoimisto

Toppinen Petri, johtava yleinen edunvalvoja, Etelä-Savon edunvalvontatoimisto

Työryhmä voi nimetä keskuudestaan sihteerin ja kuulla työnsä aikana asiantuntijoita.

Työryhmän kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n vaatimus, jonka mukaan työryhmässä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimusta ei ole voitu täyttää sen vuoksi, että työryhmässä tarvitaan alan kysymyksiin käytännössä perehtyneiden ja eri ammattiryhmien ja alueiden edustus.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Kehittämistyöryhmän muut kustannukset suoritetaan momentilta 25.10.04.

Kieku-toimintokoodi on 9999510000 Ministeriön toimialan ohjaus- toiminta- ja talous-suunnittelu sekä seuranta. Oikeusministeriön virkamiehet käyttävät työaikakirjauksissaan Kieku-koodia 1500510010 Ohjaus ja kehittäminen.

Ylijohtaja, osastopäällikkö Kari Kiesiläinen

Oikeusapu- ja ulosottoyksikön
päällikkö, hallitusneuvos Merja Muilu

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet

Tiedoksi Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet)
Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö
Valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiirit sekä edunvalvontatoimistot
Edunvalvontapalvelujen tuottajat